

Roeleveld

Website proevelveld.nl

Onderwerpen:

- Nieuwe Stamboom uitdraai
- Indebuurt.nl
- Plannen voor 2023
- Nieuwsbrieflezers
- Statistieken 2022
- Toegang tot familiearchief
- De naam Harstenhoek
- Het nettenboetsterveld
- Beschermd natuurgebied

Uitgave 19-jan-2023

Vorige uitgave 08-nov-2022

Lieve lezers, ik hoop dat 2023 voor iedereen goed is begonnen. Ook dit jaar is het streven om jullie met vier nieuwsbrieven te verblijden. Veel leesplezier voor 2023.

Mocht u familieleden hebben die ook geïnteresseerd zijn, een simpel mailtje naar mij met "**ik wil**" is genoeg. Heeft u geen interesse meer dan volstaat een mail met "**ik wil niet meer**"

Er is een nieuwe stamboom uitdraai beschikbaar

We krijgen regelmatig input over onze stamboom o.a. van Jaap Bruin (met dank). Deze gegevens worden door mij doorgestuurd naar Ad van Sinttruijen die in Spanje als pensionista van het leven geniet. Ad is ondanks zijn verhuizing naar Spanje nog steeds bereid de stamboom gegevens in zijn stamboom beheerpakket bij te houden. Na een toevoeging of wijziging wordt er altijd een nieuwe uitdraai gemaakt die dan weer op onze website beschikbaar komt. Via menuoptie stamboom (hoofdmenu) is deze te raadplegen en via de menuoptie downloads (bovenin het hoofdmenu) is deze als **pdf** te downloaden.

Dit keer gaat de wijziging over:

Johanna Roeleveld, geboren op 24 dec. 1898 te Scheveningen, dochter van Cornelis en Catharina Roeleveld.

Aan haar persoonsgegevens zijn haar huwelijksgegevens toegevoegd:

Getrouwd te 's-Gravenhage 4 jan. 1922

Met

Arie Krijn Kramer, geboren Op 26 dec. 1898 te Scheveningen.

PDF → De vorige uitdraai stamt van 21-05-2022. Zodra u een nieuwe datum 18-01-2023 in de pdf ziet staan betekent het dat de gegevens zijn toegevoegd

Uitgelicht

direct van onze website

Wist u dat u vanaf de hoofdpagina van de website (bovenin) een document kan ophalen met maar liefst 89 bladzijden vol met familiegegevens uit het (ver) verleden.

Downloads

Stamboom (pdf)

Wat wordt precies in onze familiestamboom opgenomen?

Om het onderwerp voor ons behapbaar te houden is er voor gekozen om alleen te focussen op de familienaam Roeleveld. Dus iedereen die in de registers van de burgerlijke stand met de achternaam Roeleveld staat geregistreerd wordt toegevoegd. Bij een Roeleveld wordt aangegeven met wie hij/zij getrouwd is inclusief alle kinderen. Maar voor elke kind geldt dat als hij/zij bij de burgerlijke stand niet met de achternaam Roeleveld staat geregistreerd bij ons zijn/haar tak helaas niet verder gaat.

In geval van de zoon van Johanna Roeleveld(1898), Arie Krijn Kramer, gaat zijn tak bij onze stamboom niet verder. Misschien is iemand van de familie Kramer die met zijn familiestamboom bezig is.

indebuurt Den Haag

Naar [artikel1](#)

Naar [artikel2](#)

Publicatie in de digitale krant [indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl)

Het verhaal over de zoektocht naar de identiteit van de Scheveningse Vissersvrouw die in de vorige nieuwsbrief stond is in november vorig jaar door de lokale nieuwskrant [indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl) gepubliceerd.

[Indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl) is een product van DPG mediagroep en deze mediagroep heeft ook de Volkskrant en het AD in zijn pakket. Ik heb met de redactie van [indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl) afgesproken dat ik elke maand een artikel over Scheveningen zal inleveren en als het artikel goed genoeg is wordt het gepubliceerd. Het zijn artikelen over Scheveningen vaak met een kleine knipoog naar onze familienaam.

Mijn tweede ingezonden artikel gaat over Harstenhoek, een duingebied met veel gezichten. Menig Scheveninger heeft een grootmoeder(oma) die daar als boetster heeft gewerkt. Het artikel over de oorsprong van de naam is op zondag 15-jan-2023 gepubliceerd.

Het onderwerp Harstenhoek bestaat eigenlijk uit een drieluk met driegezichten deel 1 over de persoon waar Harstenhoek zijn naam aan te danken heeft. Deel 2 gaat over de Harstenhoek als nettenboetstersveld, deze wordt niet door [indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl) gepubliceerd. Het derde deel gaat over de Harstenhoek als beschermd natuurgebied. Deze wordt hoogstwaarschijnlijk volgende week gepubliceerd.

Voor februari is een artikel over de duinvilla van Wilhelmina, villa Ruygenhoek in de maak. Al mijn artikelen in [indebuurt.nl](https://www.indebuurt.nl) kunnen via de volgende link bekeken worden [indebuurt.nl & Roeleveld](https://www.indebuurt.nl & Roeleveld)

Plannen 2023

2022 stond hoofdzakelijk in het teken van het moderniseren van de website (geschikt maken voor mobieltjes), het opzetten van een nieuwsbrief en de start van het schrijven van artikelen over Scheveningen. Mijn eerste bezoek aan het archief was mijn enige wapenfeit wat betreft de stamboom, sorry daarvoor. Gelukkig krijgen we regelmatig toevoegingen van andere. Hopelijk kan ik mij in 2023 storten op de nog openstaande informatie over de stamboom maar zoals ik al in de vorige nieuwsbrief meldde zijn mijn voorgangers, zoals mijn vader en broer, al decennia bezig geweest met de stamboom en wat nog open staat is vaak ook niet in het Haags archief te vinden. Mocht er iemand interesse hebben om mee te helpen met zoeken, veel kan ook thuis achter je computer. **Dus geef je op!**

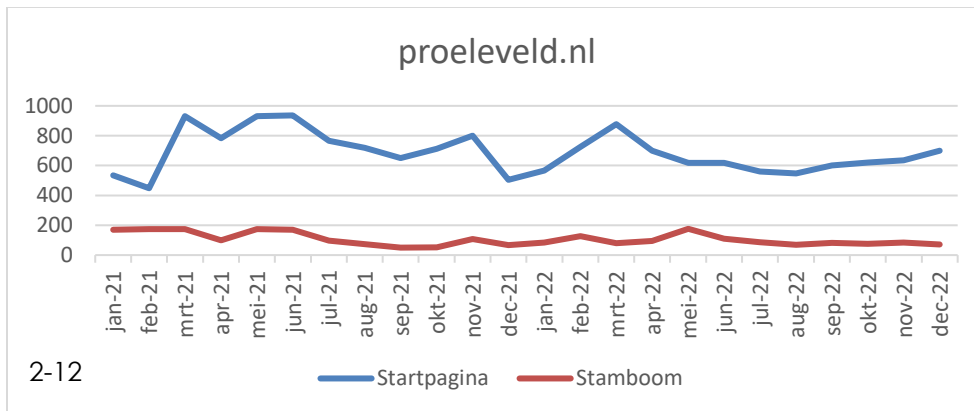
Indien nodig zal ik een uitleg geven op welke wijze gezocht kan worden, hoewel dat ook voor mij nog een leerproces is.

Verder is mijn doel om in 2023 vier nieuwsbrieven en 12 artikelen over Scheveningen te schrijven.

Nieuwsbrieflezers

Er zijn inmiddels 35 personen die hebben aangegeven dat ze de nieuwsbrief wel willen ontvangen, op naar de 40, noem het ijdelheid! Dus nogmaals een oproep, mocht u (verre) familieleden hebben die zo'n nieuwsbrief ook wel leuk vinden en dat hoeven niet perse naamgenoten te zijn. Een simpel mailtje met je e-mail en 'ik wil' aan peter@proevelveld.nl is genoeg.

Statistieken Website proevelveld.nl tot dec 2022

Toegang tot ons familiearchief

In een afgeschermd deel van de website liggen de gedigitaliseerde genealogische archieven van T.C. Roeleveld, B. Roeleveld, J.H. de Groot en L. Roeleveld bewaard.

Om bij het afgeschermd deel te komen: Kies optie vertakkingen. Bovenaan deze webpagina staan de knoppen:

Via registreren kunt u zich aanmelden en krijgt u het wachtwoord die u bij 'toegang' nodig hebt.

Heeft u zelf ook veel materiaal over de familienaam Roeleveld en vindt u het leuk dit via onze website te publiceren neem dan contact met ons op via e-mail peter@proevelveld.nl.

Tenslotte wens ik iedereen veel geluk voor 2023 en tot de volgende nieuwsbrief

Mocht u geïnteresseerd zijn in alle drie de verhalen over de Harstenhoek, lees dan verder in de bijlage.

Deel 1 De Naam Harstenhoek

Deel 2 Harstenhoek als nettenboetstersveld

Deel 3 Harstenhoek als beschermd natuurgebied

Ik wil

In 2022 is de website 7765 keer bezocht en de stamboom 1140 keer.

Home

Registreren

Toegang

-----Bijlage-----

De Harstenhoek, een duingebied met veel gezichten-deel 1.

(deze staat inmiddels op indebuurt.nl)

Een kroniek in drie delen over de Harstenhoek een beschermd natuurgebied, ingesloten door de Harstenhoekweg, Pompstationsweg, Alkemadelaan en Zwolsestraat.

Deel 1 - De Naam Harstenhoek

In het jaar 1768 stapt Leendert van der Harst enthousiast het verhaal over Harstenhoek binnen. Leendert leefde van 1724 tot 1812 en was een bekende verschijning in Scheveningen. Hij was visser, duinboer en paardenhouder en heeft veel voor de Harstenhoek betekend.

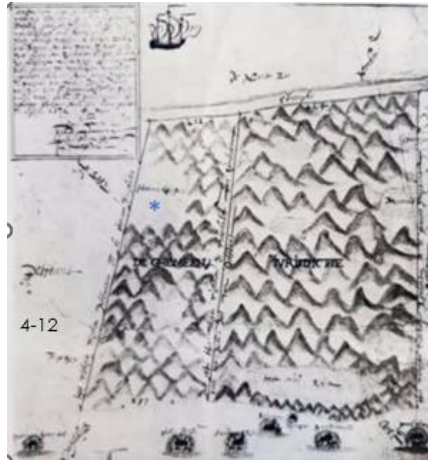
Leendert was allereerst visser maar kreeg van de magistraat (het stadsbestuur) de taak om met zijn paarden de vissersboten die van zee terugkwamen op het land te trekken. In die tijd was er nog geen haven en visten de Scheveningers met bomschuiten met platte bodems. Voor het trekwerk had Leendert zo'n 150 paarden en voor het op het strand en naar de zee trekken van één bomschuit gebruikte hij vijf paarden.

[Illustratie uit 1870](#)

Er zijn geen foto's van de tijd dat Leendert met zijn paarden op het strand bezig waren maar deze illustratie uit 1870 (100 jaar later) geeft het goed weer.

Al die paarden moesten een plek hebben om te grazen en wel liefst niet te ver van de kustlijn.

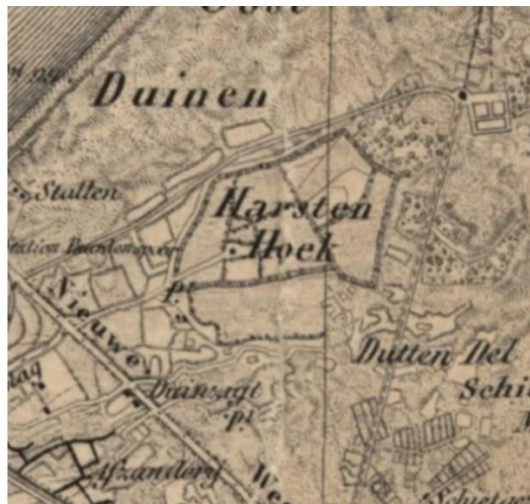
Scheveningse Duingebied in 1602

Op de kaart van 1602 zijn tussen de spitse zandhoopjes openplekken (valleien) te zien. Het vermoeden is dat de vallei met de naam Schevelincksepan* het vlakke duingebied van 40 hectare bevat dat geschikt werd bevonden voor de paarden van Leendert. Daarom kreeg hij in 1768 deze duinpan (of een deel) in eeuwigdurende erfpacht.

Na 1778 werd voor het op land slepen van de vissersschepen steeds meer gebruik gemaakt van een lier, hierdoor waren Leendert zijn paarden steeds minder nodig. Leendert was niet de man die ging zitten afwachten en besloot om op hetzelfde terrein een boerenbedrijf te starten. Dat was op de onvruchtbare duingrond een behoorlijke uitdaging maar zijn idee werd door de gemeente goed ontvangen. Voor akkerbouw en veeteelt moest hij het al relatief vlakke terrein eerst helemaal egaliseren. Het teveel aan zand gebruikte hij voor het creëren van wallen voor de begrenzingen.

Door de aanvoer van mest vanuit het dorp (de inhoud van beerputten, straatafval en visafval) probeerde hij de arme zandgrond te verrijken. Hij verbouwde rogge, gerst, haver, aardappelen en groenten. Deze wat afgelegen vallei werd door de Scheveningers *Harst z'n Hoek* genoemd. Tien jaar later had hij al de helft van de 40 hectare ontgonnen. Na zijn dood in 1812 heeft zijn zoon het boerenbedrijf overgenomen.

Tot 1849 zijn de beschikbare kadastrale kaarten nog niet gedetailleerd genoeg om de duinpan van Leendert op de kaart te kunnen zien.

Op de kadastrale kaart van [1850](#) (kaart links) staat voor het eerst de Harstenhoek vermeldt.

In [1873](#) (kaart rechts) werd in het noordelijke puntje van de Harstenhoek door de gemeente Den Haag een watertoren gebouwd en startte men met de waterwinning in het duingebied ernaast.

Het schilderij van [Johannes Bosboom \(1873\)](#) geeft een mooi tijdsbeeld van de watertoren in aanbouw.

Door de steeds effectievere waterwinning en het steeds grotere waterverbruik zakte het nabije grondwaterpeil, Harstenhoek viel hierdoor droog en landbouw werd niet meer rendabel.

Begin 20^e eeuw vatte de Zuid-Hollandse Electricche Spoorwegmaatschappij het plan voor de aanleg van een spoorlijn tussen Rotterdam en Scheveningen. Deze spoorlijn zou dwars door Harstenhoek heen lopen en het terrein in twee gelijke helften opsplitsen. Het zuidelijke deel werd gelijk door Den Haag voor stadsuitbreiding gereserveerd. Het overgebleven deel, het huidige Harstenhoek, zou vervolgens gebruikt worden als sportvelden, maar wegens de nabije waterwinning bleek dit onverstandig.

Op de kadastrale kaart van [1899](#) is de Harstenhoek nog compleet maar op de kaart van [1903](#) wordt het terrein doorklieft door de spoorbaan. De kadastrale kaart van [1934](#) laat zien wat er in 30 jaar op het toenmalige deel van Harstenhoek is gebouwd, ook de spoorbaan is hierop duidelijk te zien.

'Harst laghe'

Tenslotte vond ik via het gemeentearchief in een [wetenschappelijk tijdschrift toch nog iets opmerkelijks. In jaargang 1901 werd](#) een leenregister uit 1283 van Floris V tot in detail besproken.

In dit 13de -eeuwse document werden alle beleende en verpachtte gebieden genoteerd met onder andere een gebied genaamd 'Harst laghe'. Het wetenschappelijk tijdschrift beschrijft in een [voetnoot 8](#) dat met 'Harst laghe' de Harstenhoek wordt bedoeld. Hoe de wetenschapper tot deze conclusie is gekomen staat er niet bij en ik heb er verder niks over 'Harst laghe' kunnen vinden en ook niet wat 'laghe' betekent, maar dit tijdschrift had toen genoeg status om deze voetnoot serieus te nemen.

Toch geven we alle eer aan Leendert want de erlangs liggende Harstenhoekweg werd in 1884 door de gemeente vastgesteld en vernoemd naar Leendert van de Harst.

Bronnen: [Historisch Genootschap](#), [Dunea en de kaart van 1602 met uitleg](#), [Straatnamencollectie](#), [Beeldbank](#), [Thema kaart Harstenhoek](#), [P. Roeleveld](#), kadastrale kaart van [1816](#), [1851](#), [1873](#), [1899](#), [1903](#), [1934](#)

Deel 2 – Harstenhoek als Nettenboetstersveld

Er is al veel geschreven over Harstenhoek en die verhalen zijn eenduidig over het nettenboetstersveld. Toch botst dit algehele beeld met dat wat mijn vader had beschreven. De waarheid ligt vaak in het midden, we zoeken het uit.

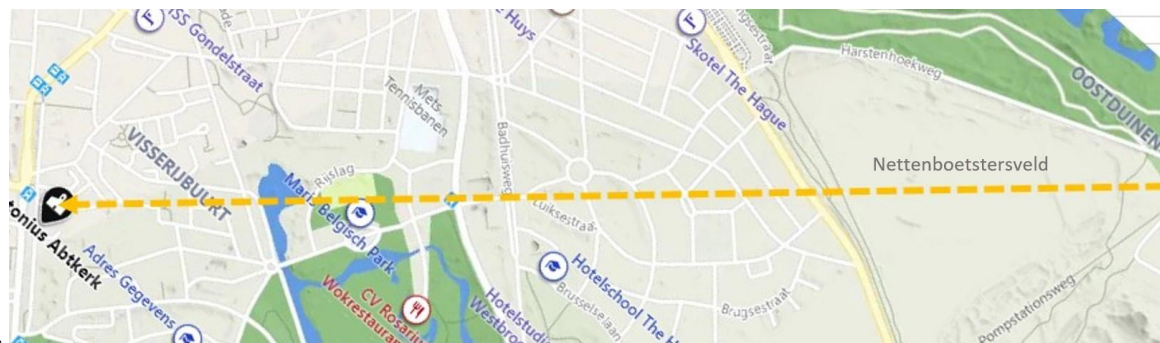
Het verhaal start in het jaar 1904, inmiddels lagen de bomschuiten en haringloggers niet meer op het strand maar in de pas in gebruik genomen eerste binnenhaven. De vissers gebruikte kilometerslange katoenen drijfnetten. Deze netten moesten na terugkomst gedroogd en hersteld worden. Dit gebeurde aanvankelijk langs de vissershaven of in Westduinen, maar het ongebruikte, droge en geëgaliseerde Harstenhoek was een veel betere plek. Met paard en wagen werden de netten van de haven naar dit boetveld, voluit nettenboetstersveld, gebracht. De mannen legden de netten in lange banen op het vlakke terrein te droge en daarna kwamen de boetsters het herstelwerk doen. Er zijn aantallen beschreven van 400 boetster die tegelijkertijd op het terrein bezig waren.

Nu zijn er twee verhaallijnen die 'in tijd' enorm van elkaar afwijken. Mijn vader schreef dat mijn oma rond 1900 boetster was op de Harstenhoek. Dit strookt echter niet met de verhalen die ik in natuurwetenschappelijke stukken, kranten en bestemmingsplannen over de Harstenhoek heb gevonden en die hierover allemaal nagenoeg hetzelfde schrijven namelijk dat de vallei tot 1935 dienst deed als koeienweide. Daarna werd het gebruikt voor het drogen en boeten (repareren) van de vissersnetten.

Op zoek naar het ware verhaal vond ik een interessant artikel over het schilderij de Nettenboetsters van Vincent van Gogh.

Van Gogh leefde van 1853-1890 en dit schilderij is door hem in 1882 geschilderd. Ondanks dat de locatie nergens wordt vermeldt wijst alles er op dat dit de Harstenhoek is met op de achtergrond de oude Antonius Abtkerk aan de Scheveningseweg

Via het Haags Archief vond ik een nieuw spoor. In een korte melding met de kop 'Rechtszaken' in [Dagblad van Zuidholland, 1883](#) las ik het volgende:

Van netten van de Scheveningsche reeder, die nabij den watertoren te droogen lagen, is een gedeelte afgesneden en gestolen, zoo juist narr de mazen dat het diefstal blijkbaar door een deskundige voor eigen gebruik is geschied. De politie onderzocht

Dit bericht wordt nog eens bevestigd door een foto gedateerd [1895](#) waar met behulp van paard en wagen de vissersnetten op het terrein van Harstenhoek voor het droogen worden neergelegd.

Maar het gaat in het artikelen en op de foto alleen om het drogen van de netten, geen boetster te zien. Uiteindelijk vond ik ook een foto gedateerd [1900](#) met vissersvrouwen in klederdracht die aan de Harstenhoek aan het boeten waren.

ca. 1900

Een artikel uit het [Dagblad van de arbeidspartij, 1929](#) maakt duidelijk dat al ver voor 1935 het nettenboeten zeer uitgebreid plaatsvond.

Op de erven en "in de duinen" (bij den watertoren waar de getaande netten ter droging liggen uitgespreid) werken de vierhonderd ongeorganiseerde boetsters. De staking is voor deze vrouwen en meisjes niet geproklameerd. Toch beschouwen de stakers het voor het slagen van hun strijd van belang, dat ook het netten-breien en -herstellen wordt stopgezet. Dat blijkt wel uit het feit, dat in den loop van den dag 80 a 100 man naar "de duinen" getrokken zijn en daar de daar werkende boetsters hebben weten te bewegen, het werk stop te zetten.

Misschien werd al lang voor dat Harstenhoek officieel aangewezen werd als boetveld het drogen en het boeten van de netten gedoogd. Dat mijn oma daar rond 1900 aan de Harstenhoek aan het nettenboeten was, kan dus goed kloppen.

Bronnen: [Dagblad van Zuidholland, 1883](#) , [Algemeen Handelsblad, 1891](#) , [Dagblad van de arbeidspartij, 1929](#) , [Gazet 215 nr. 232](#) , [Beeldbank](#) , [Thema kaart Harstenhoek](#) , [P.Roeleveld](#)

Deel 3 – Harstenhoek als beschermd natuurgebied

Tot 1960 werd het terrein voor het drogen en boeten (repareren) van visnetten gebruikt maar daarna veranderde de vismethode en er werden andere visnetten gebruikt en hierdoor was Harstenhoek als boetveld voluit nettenboetstersveld niet meer nodig. Het terrein bleef ongebruikt tot men in 1988 de aanwezigheid van een groot aantal soorten korstmossen ontdekte. Harstenhoek werd daarom tot beschermd natuurgebied uitgeroepen en viel vanaf dat moment onder de Natuurbeschermingswet.

Korstmos

De aanwezigheid van grote hoeveelheden konijnen speelde een cruciale rol in het in standhouden van de korstmossen, maar in 1989 zorgde een ziekte onder de konijnen voor een drastische afname van de populatie.

Shetlanders

Dunea, al meer dan 150 jaar eigenaar van Harstenhoek, bedacht in 2002 dat vijftien [Shetlanders](#) de functie van beheerder van de korstmossen wel van de konijnen konden overnemen.

De Shetlanders gedroegen zich inderdaad als konijnen maar dan op een andere manier dan dat Dunea voor ogen had. Het aantal Shetlanders liep al snel op tot 35 en dat was wel een beetje te druk op 20 hectare. Na vier jaar begrazing hadden de Shetlanders de grond sterk verarmd en de achteruitgang van de korstmossen was zorgwekkend.

Harstenhoek was juist vanwege deze korstmossen als Natuurbeschermingsproject aangewezen dus de Shetlanders moesten daar weg.

Konikpaarden

Gelukkig ging het weer beter met de konijnen populatie op Harstenhoek. Om het vormen van jonge scheuten onder aan de bomen, struiken en de groei van het hoge gras tegen te gaan werden er vijf Konikpaarden op de Harstenhoek losgelaten.

Mijn buurtjes

Vanaf 2010 ben ik de buurman van familie konijn. De vijf Konikpaarden waren volgens mij toen alweer verdwenen. Ik herinner me van de eerste jaren dat ik daar woonde dat het op Harstenhoek krioelde van de konijnen. Met het blote oog zag ik ze vrolijk dartelend achter elkaar aan rennen. Toen ik met een verrekijker ging inzoomen op een klein groepje leek het in eerste instantie een vertederend tafereeltjes waarbij de beestjes onbezorgd met elkaar aan het spelen waren. Maar toen ik ze wat langer observeerde bleek het er toch iets minder schattig aan toe te gaan. De dames (voedsters) hadden het vaak zwaar te verduren omdat de heren (rammelaars) in groepsverband achter elke dame aan zaten en dat was niet voor een mooi weer gesprek. Ik zag hier de uitdrukking 'bij de konijnen af' in praktijk gebracht worden.

Ondanks dat de rammelaars er hard aan werkte om de populatie instant te houden liep gedurende de jaren dat ik bleef observeren de populatie bijna ongemerkt terug.

Sinds 2016 zie ik regelmatig vossen op het boetveld verschijnen. De konijnen reageerde niet direct op de vos maar bleven alert en op afstand. Toch waren er konijnen die net iets te nonchalant bleven rond huppelen

met voor die konijnen soms dramatische gevolgen. Een reactie op deze [Youtube](#) film over vossen en konijnen op het boetveld, was dat twee uur later er een jonge vos was te zien met een konijn in zijn bek'.

Galloway runderen

Verder zie ik de laatste jaren regelmatig twee soms drie Galloway runderen op het veld rondlopen. Uit een Tweet van Dunea begrijp ik dat de derde, een mannetje van 1,5 jaar, in het voorjaar van 2022 naar Harstenhoek is verhuisd.

De Galloway runderen komen oorspronkelijk uit Schotland en het originele Schotse ras heeft voornamelijk een zwart, lang, ruig haarkleed dat bestand is tegen strenge kou. Het rode haarkleed met witte laken op de rug die we op Harstenhoek zien komt doordat een originele zwarte Schotse Galloway is gekruist met een Nederlandse Lakenvelder. In het voorjaar van 2022 zijn er twee zwarte Galloway kalfjes geboren met ook een wit laken op de rug. De Galloway 's zijn er om het duinterrein te begrazen en te bemesten en worden op meerdere plekken in het hele gebied van Dunea (Meijendel) ingezet en zijn dus niet altijd op Harstenhoek te zien.

Over hoe het nu in 2022 met de konijnen populatie en met de korstmossen is gesteld kan ik geen recente tellingen of onderzoekresultaten op internet vinden. Zelf zie ik weinig of geen konijn meer op het boetveld. Misschien zijn ze er nog wel maar blijven ze vanwege de aanwezige vossen in hun holen.

Het verhaal over Harstenhoek is met grote zorgvuldigheid geschreven, toch kunnen er feitelijke onjuistheden in zitten. Als er lezers zijn die behoefte hebben het verhaal aan te vullen of te corrigeren, neem dan contact met mij op peter@proevelveld.nl.

Bronnen: [Beeldbank](#) , [Thema kaart Harstenhoek](#) , [P. Roeleveld](#) , [Tweet Dunea](#) , [Wikipedia Shetlandpony](#) , [Konikpaarden](#) , [Galloway runderen](#) , [Vossen en konijnen op het boetveld](#). [Tweet](#)